

T.C.
BEYKENT ÜNİVERSİTESİ
LİSANSÜSTÜ EĞİTİM ENSTİTÜSÜ
SİNEMA-TV ANASANAT DALI
SİNEMA-TV SANAT DALI

ÖYLESİNE BİR KADIN

Sanatta Yeterlik Tez Raporu

Tezi Hazırlayan:

Duygu ÖZKAN

İSTANBUL, 2020

T.C.
BEYKENT ÜNİVERSİTESİ
LİSANSÜSTÜ EĞİTİM ENSTİTÜSÜ
SİNEMA-TV ANASANAT DALI
SİNEMA-TV SANAT DALI

ÖYLESİNE BİR KADIN

Sanatta Yeterlik Tez Raporu

Tezi Hazırlayan:

Duygu ÖZKAN

Öğrenci No:

140722002

Orcid: 0000-0002-0744-8436

Danışman:

Prof. Burak BUYAN

İSTANBUL, 2020

YEMİN METNİ

Sanatta Yeterlik **Tezi** (*Raporu*) olarak sunduğum "**Öylesine Bir Kadın**" başlıklı bu çalışmanın, bilimsel ahlak ve geleneklere uygun şekilde tarafımdan yazıldığını, "Akademik Etik İlkeleri"ne bağlı kalarak, hiç kimseden yardım almadan, bizzat kendimin hazırladığına ant içerim. 30/11/2020

Duygu ÖZKAN

TEZ ONAYI

Beykent Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü *Sanatta Yeterlik* öğrencisi **140722002** no'lu **Duygu ÖZKAN**'ın hazırladığı **“Öylesine Bir Kadın”** konulu DOKTORA TEZİ ile ilgili TEZ SAVUNMA SINAVI Lisansüstü Öğretim ve Sınav Yönetmeliğinin ilgili maddesi uyarınca 30.11.2020 günü saat 10:00'da Microsoft Teams programı aracılığıyla on-line olarak yapılmış, sorulan sorulara alınan cevaplar sonucunda adayın tezinin **KABULÜ**'ne **OYBİRLİĞİ** ile karar verilmiştir.

JÜRİ ÜYESİ	KANAATİ	İMZA
Prof. Burak BUYAN (Danışman) (Beykent Üniversitesi)		
Prof. Dr. Oğuz MAKAL (Üye) (Beykent Üniversitesi)		
Prof. Bülent Vardar (Üye) (Beykent Üniversitesi)		
Prof. Celal Oktay YALIN(Üye) (Maltepe Üniversitesi)		
Prof. Sefa ÇELİKSAP (Üye) (İstanbul Aydın Üniversitesi)		

Adı ve Soyadı : Duygu ÖZKAN
Danışman : Prof. Burak BUYAN
Türü ve Tarihi : Sanatta Yeterlik Raporu /2020
Alanı : Sinema-Televizyon
Anahtar Kelimeler : Hayal, Gerçek, Güç

ÖZ

ÖYLESİNE BİR KADIN

Otuzlu yaşlarında sıradan bir kadının, toplumun beklentileri karşısında, cenneti andıran bir mekanda, psikolojik iç sesleri ve yerinde müzik kullanımı ve görüntüsel efektler ile, yaşam aşkı dolu oluşu, hayalleri ve gerçekler arasında sıkışmış sıradan olmayan iç benliği ve sıradan eylemleri... Her şeye rağmen (hayatında bulunmayan bir ‘Âdem’ varken) hala gülümseyebilmesi ve huzurlu bir cennetvari ortamda çıplak ayak yürüyüşü... Kadının içinde tuttuğu, biriken değerlerin, gerçek yaşam içinde dışa dökülememesi ancak iç ses olarak verildiği takdirde filmde özellikle hissedilmesi ve beklenen kısımlarda netlikle ortaya çıkması söz konusudur. Ourobrosun (kendi kuyruğunu yiyen yılan) oluşturduğu döngüsellğe, film jeneriğinde; kadının boynunda kundalini dövmesi olarak da yer verilir.

Geleneksel sınırlara karşı duruşuna dair iç ses de duyulur. Bu içiçe geçmiş, şimdiki zaman, gerçeklik ve hayal karışımı olsa dahi; aynı kişiye ait kafasında beliren olgulara iç ses yordamı ile tanıklık ederek bir döngüsellği tamamlamış oluruz: geçmiş olmadan bugün olamaz ve bugün yarına can verir.

Name and Surname : Duygu ÖZKAN
Consultant : Prof. Burak BUYAN
Degree and Date : Proficiency in Art, 2020
Major : Cinema-TV
Keywords : Dream, Reality, Power

ABSTRACT

A RANDOM WOMAN

A random woman of thirty years old, despite the expectations of conventional boundaries, psychologically narrates with the right music and right cinematography; shows us how she stayed full of love, between dreams and reality –though she was stuck between the two- and how she kept her sanity through her narration and her random behaviours. Despite everything (when there is no “Adam” her life) she still smiling and peacefully walking through the heaven-like places bare foot.

Randomly taken thirty years old woman is petite and with long hair and quite attractive; holds within herself many collective values which can only be narrated as she cannot speak out to the world and this is what the viewer is expected to feel. The metamorphosis of an ouroboros is directly captured in the opening writing through symbolism. The same symbolism is a tattoo on the neck of our character which we rarely see throughout the film as it is ought to be captured by the viewers.

Standing against conventional boundaries is given as a narration throughout the experimental film. This merged past, now and the future; even though it might well be a dream but it also might be the reality belongs to the same very character in the film. The metamorphosis is captured through the narration with the cinematographic explanation. Without the past, today cannot exist and without today future cannot exist.

İÇİNDEKİLER

Sayfa No

ÖZ.....	i
ABSTRACT.....	ii
GİRİŞ	1

Birinci Bölüm

1. ÂDEM, HAVVA, LİLİTH, YILAN VE YASAK ELMA KAVRAMLARI	5
1.1. Yılan ve Sarmal Yılan Kavramının Küresel Açılımı	5
1.2. Yılan Kavramının ‘Âdem Ve Havva’ Anlatımındaki Yeri Lilith	7
1.3. “Adem ve Havva” ile Eski Yunan ile Bağdaşması	9
1.4. Hristiyanlık.....	11
1.5. Eski Ahit’te İnsanın Düşüşü.....	11
1.6. Yasak Elma	14

İkinci Bölüm

2. “ÖYLESİNE BİR KADIN” KISA FİLMİ.....	16
2.1. Sinopsis	16
2.2. Tretman	16
2.3. Karakter.....	19
2.4. Mekan.....	19
2.5. Çekim Ekibi	19
2.6. Post – Prodüksiyon.....	21
2.7. Ekipman	21
2.8. Kamera Arkası Set Fotoğrafları	22
DEĞERLENDİRME	26
KAYNAKÇA.....	28
EKLER	31

GİRİŞ

AMAC: Milattan önce döneme denk düşen mitler; günümüze kadar her sanat alanında ortak arzular olarak ortaya çıkarlar. Auteur her yönetmen; bu arzular (sevgi, nefret, kıskançlık, savaş, barış, iyilik, kötülük gibi dual olgular) üzerinden kaleme alınmış senaryolar ile yola çıkarak, film çerçevesi içine sinematografik anlatı yordamı ile bu hisleri sanatseverlerin beğenilerine sunarlar.

Uluslararası mitlerin, öylesine dolaşırcasına görünen bir kadına, sadece film kareleri arasında simgesel olarak gizlenen görüntüler ve iç sesleri ile verilmesi hedeflenmiştir. İçsel dürtüler yordamı ile ekibin tamamının; bu kurallar doğrultusunda ilerlemesine özen gösterilmiştir. O an içinde kendilerini hissettikleri gibi, ‘ben içgüdüleri’ni ortaya çıkarmaya özen göstererek; millattan önceye dayanan mit ve kutsal kitaplarda yer alan kadın ve erkek ayrımını göz önünde bulundurup, “insan” sıfatının yaşayan herkese ait olduğu ispatlanılmaya çalışılmıştır. Ortaya çıkan bu denemeci yaklaşımları bulunan kısa film; uzun metrajlı filmlerin aksine, kısa ve simgesel ve çerçeve içerisine gizlenmiş bir şekilde izleyiciye sunulur. Bu kısa filmde olması hedeflenen denemeci yaklaşımları olan film çerçevesinde; uluslararası mitlerin, günümüzde dahi her yerde karşımıza çıkabilme özelliğinin büyük bir takip gerektirdiği gerçeği hedeflenmiştir.

YÖNTEM: Bu amaca ulaşmak için, seçilen mekan ‘duygu’ yükünün yoğunlukla hissedilebileceği huzur dolu, cenneti andıran bir yerdir. Olay örgüsü malikane sınırları içine girdikten sonra, ekibin tamamının öngörülleri vasıtası ile oluşturulmuştur. Ana amaç olan, bir insanın tek başına da; başarı onun için ne anlam ifade ediyor ise ona ulaşabileceği noktasıdır. Başarı; huzur, inanç, cennetvari bir mekanda yaşam veya izleyici ne hissediyor ise odur.

İzleyicinin hangi SES (sosyo-ekonomik statü) grubuna dahil olduğu mühim değildir. Mühim olan, filmin her kitle tarafından izlenilebilip, bakış açıları doğrultusunda farklı anlamlara ulaşmalarıdır. Yedi yaşında bir çocuğun, on sekiz yaşına geldiği zaman, film izlenildiğinde daha farklı uyarımlar alması hedeflenmektedir. Yaş ve eğitim ve hayat deneyimi arttıkça, filmin daha da anlam kazanarak, birinci bölümde anlatılanların yansımalarının zihinler içinde belirmesi beklenmektedir.

Otuzlu yaşlarında sıradan bir kadın; toplumun beklentileri karşısında, cenneti andıran bir mekandadır. İç sesler ve yerinde müzik kullanımı ve görüntüsel efektler ortaya çıkartılmak istenmiştir. Kadının her şeye rağmen yaşam aşkı dolu oluşu, sinematografik anlatı yardımı ile izleyiciye aktarılmaya çalışılmıştır. Hayalleri ve gerçekler arasında sıkışmış sıradan olmayan iç benliği ama sıradan eylemlerinin hissettirilmesi denenmiştir.

Tüm yaşanmışlıklara ve yaşanmışlıkların ağırlığına rağmen (hayatında bulunmayan bir ‘Âdem’ varken) hala gülümseyebilmesi söz konusudur. Huzurlu bir cennetvari bir dış ortam üzerinde çıplak ayak yürür. Biriken değerlerinin, gerçek yaşam içerisinde dışarı aktarılamaması söz konusudur. Ancak kadının iç sesi olarak verildiği takdirde; kısa filmde, özellikle hissedilmesi beklenen kısımlar net olarak ortaya çıkar.

Kısa film ouroboros (kendi kuyruğunu yiyen yılan) döngüsüne, filmin jenerikteki simgesi olan kundalini eşliğinde çok büyük anlam katar. Sarmal yılan kavramı filmin başlangıcında, filmin ismi üzerinde verilir. Arada sırada kadının boynunda bir dövme olarak görülür. Çünkü aynı simge kadının boynunda dövme

olarak da vardır. Fakat net olarak hiçbir zaman görülmez. Denemeci yaklaşım kısa filmin; bir hayal mi, gerçek mi olduğu net bir şekilde seyircinin algısına bırakılmıştır.

Geleneksel sınırlara karşı durur. Bu iç ses ile izleyiciye yansıtılır. Bu iç içe geçmiş, şimdiki zaman, gerçeklik ve hayal karışımı aynı kişiye aittir. Bu sayede ouroboros döngüsellığı tamamlanmış olur. Geçmiş olmadan bugün olamaz ve bugün yarına can verir.

Kadının Lilith ya da Havva'yı temsil edişi değil, simgesel anlamda elinde tuttuğu elmayı hem yiyerek hem de elmanın sıkılmış suyunu içerek, bilgilenme olgusunu artık aştığı ileri sürülür.

Kamera arkası ve önünde çalışarak, sinematografik anlatıya yardımcı olunması denenmiştir. Denemeci yaklaşımları olan kısa filmin, hissedilir olabilmesi için, anlık ve içgüdüsel çekimler yapılmasına özen gösterilmiştir. Zamanda gezilse bile mekanda tekliğe yer verilmiştir.

Bu yöntemi kullanırken özellikle hiçbir film etkisi altında kalınmamıştır. Kısa ve denemeci yaklaşımlar ile çekilen filmin tamamı, içgüdüsel çekimlerden ve iç seslerden oluşmaktadır. Sinema yedinci sanat olarak geçtiğinden; ünlü ressam Henri Matisse'in "Ortada hiçbir şey yoktur daha zor olan, tam anlamda yaratıcı bir ressamın bir gül resmetmesinden; çünkü bunu yapabilmesinden önce, ilk olarak şimdiye kadar çizilmiş tüm güllerin resimlerini unutması gerekir" sözü ile sinema filmleri arasında olan benzerliğin vurgulanması gerekmektedir. Auteur Jean Luc Godard ise bu durumla eşdeğer ancak farklı bir bakış açısı ile "Gitgide daha fazla film, diğer fimler ile ilgilidir," alıntısı ile, içgüdüsellığın göz önünde bulundurulması gerektiğinin altını çizer.

KAPSAM: Şimdiye kadar yaşanan kişisel deneyimler ve alınan eğitimler sürecinde edinilen bilgiler doğrultusunda, tarih boyunca uluslararası boyutta oluşan mitler ve sanatsal dışavurumlar göz önünde bulundurulmuştur.

Eski Yunan’da Kutsal tutulan Kadınlar ve Büyük Tanrıçılar ve Platon’un mağara alegorisi ilk akla gelmesi gereken anlatımlardır. John Steinbeck’in “Vardığım kanaat odur ki büyük bir öğretmen büyük bir sanatkardır ve diğer büyük sanatkarlar gibi onlardan da az sayıda vardır. Çalışma sahası insan aklı ve ruhu olduğu için öğretmenlik sanatların en büyüğü bile olabilir.” sözünün doğruluğu kuşku götürmez. “Beyazlar içinde” Giovanni Boldini’nin “Madame Charles Max” tablosu ve Eleanor Roosevelt’in “Gelecek, düşlerin güzelliğine inananlara aittir” sözü ayrı sanat dallarından olsa da amaç her ikisinde de güzelliğe inançtır. Diyojen’in “Bir çocuk beni basitliği ile yenmiştir” alıntısı ve Kutsal Kitaplarda geçen Âdem, Havva ve Lilith hikayelerine kadar bir çok büyüklü küçüklü, bilinçaltına yerleşen anlatılar bu kısa filmin oluşmasına katkı sağlamıştır.

Elde edilen bilgi ve birikimler, süzülerek çekim esnasında, içgüdüsel olarak varlıklarını göstermişlerdir. Dostoyevski’nin “Yeraltından Notlar”ı, Hermann Hesse’nin “Bozkırkurdu” ve “Siddhartha” sı ve Aldous Huxley’nin “Perennial Philosophy” kitaplarının tümünde ele alınan yalnızlık kavramının; bu erkek yazarlarda uyandırdığı içsellik, görüntüsel anlamda kısa filmde de verilmeye çalışılmıştır.

Kapsam; Lilith, Havva, Âdem, Sarmal Yılan kavramlarının dışına çıkılmadan, cenneti andıran bir mekanda, günlük yaşamda rastlanabilecek herhangi bir binaya veya görüntüye yer vermeksizin, zaman diliminin hangi döneme ait olduğu kavramının dışına çıkmayı ele alır. Bu sayede; her an karşılaşılabilecek mitolojik öğelerin, günümüzde gizlendiği şekilde izleyiciye sunmak ve düşündürmek istenilir ve cennetvari bir mekan içinde dikkatlice kullanılır.

Birinci Bölüm

1. ÂDEM, HAVVA, LİLİTH, YILAN VE YASAK ELMA KAVRAMLARI

1.1. Yılan ve Sarmal Yılan Kavramının Küresel Açılımı

Yılan, en eski ve en mitolojik sembollerdendir. En başta korkutan bir algı yaşanmasına sebep olsa da aslında küresel, derin ve tarihsel ve doğurganlığa giden bir anlatısı vardır.

Tarihsel olarak yılanlar doğurganlığı ve yaratıcı yaşam gücünü simgeler. Yılanlar deri değiştirebildikleri için yeniden doğum, dönüşüm, ölümsüzlük ve iyileşmeyi sembolize eder. En eski ritüel olarak tarihte iyiyi ve kötüyü dualite olarak anlatan kavramdır.

Özellikle Asya'nın büyük bir kısmında mistik bilgeliği simgeler. Kafası büyük bir yılanıdır. Kuzey Tayland'daki Cihang Mai şehri, Thai dilinde 'yeni şehir' anlamına gelir. Ping Nehri kenarında yer alan şehir, 'Naga' olarak, nehir kaynağı diye geçer.

Yerli halk grupları, Güneydoğu Asya'nın yılanın doğa ve yaşamın üreticisi olduğuna inanca aynen Hindistan'da da olduğu gibi sahiptirler. İnsanlığı beslediği kabul edilir. Yılanla bağlantılı eski ırklar; kentsel orijinallerin bu kavram üzerine kurulu olduğuna inanırlardı. Tarım, inşaat, üretim olgularını naga kavramı ile temsil ederlerdi.

'Naga' mitolojik bir yılanıdır. Budizm, Hinduizm ve Jainizm dinlerinde, 'ilahi ırk' olarak geçen 'yarı insan yarı yılan'dır. Sanskritçede Naga 'kobra' anlamına gelir. Hindistan inancında yeraltında yaşayan Nagalar; mağaralarda, değerli taşları, altını ve başka hazineleri korurlar. Ve genelde su ile ilişkilendirilirler. Tayland'daki Ping Nehri ve kuzeydoğu Tayland'da yer alan Mekong Nehri için de aynı şekilde su ile ilişkisi gayet açıktır. Mekong nehri iki kral yılanın birbiriyle sürünerek hareket etmesidir. Alkemik mitlerindeki sembolik çağrılmaları da taşır.

Anaerkil düzenin ve soylu insanlığın aslı olarak geçmektedir. Özellikle en popüler olduğu bölgeler, Tayland, Kamboçya, Burma, Laos ve Vietnam gibi sınırlar içerisindeki yörel halktır. Thai efsanesine göre Nang-Sa diye geçen, Thai ırkının nasıl su yılanı sayesinde türediği anlatılmaktadır. Kuzey Thai erkekleri, Laos gibi Vietnam gibi su yılanı dövmelelerini, erkil hale geldikten sonra sırtlarına ve kollarına yaptırmak zorunda idiler.

(<https://so06.tci-thaijo.org/index.php/ambj/article/view/241473/164175> / 15.10.2020)

Brahmanizm Hindistan'da Aryanların ana dini olarak algılanmıştır. 3000 sene önce Vedic döneminde, Budizm'den önce ortaya çıkmıştır. Her ikisi de güneydoğuya aynı anda girmiştir. 1. Yüzyılda Sanskritçe olarak Naga terminolojisi; kobra olarak anılır. Yani yazılı tarih öncesi döneme dayanan bir yılan hikayesi dönencesi mevcuttur. Tayland'dan farklı olarak; sarmal yılanın dişil gücü simgelediği nokta tam da buradadır. Yılan; Prana Chi (Sanskrit: Yaşam Gücü) aydınlanışı ve cinsel enerjinin dönüşümünü de simgeler. Yılanlara tapınma; küresel bir fenomendir. Su ve doğurganlık sembolü olarak geçen Naga, doğurganlığı; 'üreme' değil de cinsel enerji anlamında kullanır. Bu sarmal yılan film jeneriğinde ve kadının boynunda bir gizem içinde görülmektedir.

Kundalini; spiritüel bir enerji terminolojisidir. Yaşam gücü olarak omuriliğin en altında yer alan, dönüştürülmüş yaratıcı ve spiritüel enerjidir. Ruhu doyuran ve insan ruhu ile beraber ve bilinci de ölümsüzleştiren ve insan ruhunu sonraki yaşama taşıyan bir güçtür. (<https://www.cambridge.org/core/services/aop-cambridge-core/content/view/5219DC7D02B1725CF5AB112EF4DAFA9C/S0035869X00021183a.pdf/5-the-n-gas-and-serpent-worshippers-in-india.pdf> / 15.10.2020)

Kundalini, mitolojinin her alanında olduğu gibi doğruya ulaşma ve aydınlanma kavramlarını içerir. Dişil gücün ortaya çıkması için ruhsal birleşimin şart olduğuna inanılır. Günümüzde, Maslow'un İhtiyaç Piramidi'nin en alt basamağı olarak adlandırılan hayvani içgüdülere karşın, kundalini eğitimlerinde tam bir spiritüel öğreti olarak geçer. (<https://www.indianculture.gov.in/rarebooks/indian-serpent-lore-or-nagas-hindu-legend-and-art> / 15.10.2020)

1.2. Yılan Kavramının ‘Âdem Ve Havva’ Anlatımındaki Yeri Lilith

Âdem ve Havva tüm dinlerin tabanında yer alan filozofiyi, yani en saf cinsel arzuyu, süzölmüş ışığa dönüştürür. Aden Bahçesi hikâyesinin, kelimenin tam anlamıyla kabul edilmesi için yazılmış dört adet ilahi kitap vardır; Zebur, Tevrat, İncil ve Kuran. Dinsel kavramlar, kayıtsız olarak tapınan herkesin yaşadığı bir olaydır. Konuşan bir yılan vardır ses tellerine sahip olan ve kendisini kelimelerle ifade etmeyi becerebilir. İbrahimi dinlerin kimi yorumlarına göre burada konuşan Âdem’in ilk eşi Lilith’dir. Musevilikte de Lilith geçer. (Talmud - Genesis 1:27)

Lilith’e hükmetmeye çalışan Âdem’e, itaati reddetmekten sonra Âdem’den ayrılır. Ve Aden Bahçesine bir daha dönmez. Şeytan Samael ve diğer cinler ile birlikte olduktan sonra çocukları olur. Düşünörlere göre, ‘Şeytan Samael’ düşmüş bir melektir. Deveyi andıran bir yılan olarak şekil değiştiren Lilith’in yılan ile ilişkilendirilmesi bu yüzdendir. Elmaya dokunmak ya da yemek, kişiye ölümsüzlüğü bu sebeple getirir. Ancak yanlış anlaşılmalara üzerine birçok ölkede kadının bastırılmasına yer vermiş anlatım şekillerine sahip olmuştur.

Musevilik ve Hristiyanlık kapsamında, Lilith diye adı geçen Âdem’in ilk eşidir. İnsanlara sunulan “Âdem ve Havva” kavramının altında yatan bir Lilith gerçeğı vardır. Âdem ve Lilith cennete gönderilen ilk insanlardır. Ve tabii ki de Âdem’e karşı ‘yardım’ etme olgusundan uzak, “itaatkârsız” bir kadın olarak algılatılmaya çalışılmıştır Lilith. Cennete yerleştirilen ilk insanlar olan Âdem ve Lilith; ilişkide otoriter olmak isteyen Âdem’e başkaldırır. Lilith, her ikisinin de topraktan yaratılıp, Tekvip’te geçen Tanrı’nın nefesi ile cennette yer aldıklarını ve eşit haklara sahip olduklarını söyler. Âdem ısrarında kararlı ve boyunduruk dolu davranınca, Tanrı’nın adını zikretmek yasakken, Tanrı’nın adını zikredip, birlikte yaşanması mümkün olmayan Âdem’in yanından ayrılır. Ancak Tanrı, Lilith’i dışlanmışların arasına koyar. Onu çevreleyen cinler ve Samael ile ilişkiye girer. Onlardan çocukları olur. (Talmud - Isaiah : 34:14)

Cennette Âdem tek başına kalmıştır. Yanına Lilith’i tekrar ister. Sürekli dua eder. Lilith ile konuşulup onu geri dönmeye ikna etmeye çalışırlar. Ancak Lilith böyle bir ilişkiye geri asla dönmeyecektir.

Lilith'in içindeki öfke, her yeni doğan bebeğin; erkekse ilk sekiz gün, kız ise ilk yirmi gün içerisinde canlarını almasıyla sonuçlanır. Tek dokunmak istemediği Tanrı tarafından gönderilen üç melektir. Yani, bu üç meleğin isminin verildiği veya suretinin verildiği kimselere dokunmaz.

Âdem kendi husumeti içinde, kendini egosunun ezildiğini hissedip büyük bir yenilgi hisseder. Tanrı ise Âdem'in kaburgasından, uyuduktan sonra, Havva'ya etten can verir. Bu yeni varlık, Âdem'in kaburgasında ürettiği için Âdem'e "itaat" edecektir.

Ancak fazla uzun süre geçmeden, karşılaşacakları elma durumuna kadar... Lilith'e; üzerinde otoriter bir rejim uygulamaya çalışan Âdem'in davranışı o kadar dokunmuştur ki, yılan kılığında Havva'yı elmayı yemeye ikna eder. İyi ve kötüyü ayırt etmeye başlayan Âdem ve Havva hemen incir ağacı yaprakları ile özel bölgelerini kapayıp, ölümlü canlılar haline gelirler. (Schwartz : 8)

Lilith belki de insanlığın ilk feminist kadını diyebiliriz.

1.3. “Adem ve Havva” ile Eski Yunan ile Bağdaşması

Eski Yunan’a ait muhakame dominantlığı, Platon’un hayalgücü, duygular ve esinlenimleri ikinci plana atmasına sebep olmuştur. Platon’un Ion isimli eserinde evreni sorgulamak öngörülür. ‘Ion’, Plato’nun Socrates’in öğrencisi olarak, onun düşüncelerini yaymak adına ortaya çıkarılmış bir Plato ürünüdür. Sanatın doğasını irdeleyen bu eserde sanatın irrasyonel olduğunun altı çizilir. Sanat ve Edebiyatı aldatıcı bulan Plato, felsefe’nin üstünlüğünün altını çizer. Sanatın ise doğanın tamamı ile bir taklidinden ibaret olduğu kanısındadır. Bir taklit her zaman aldatıcıdır. Çünkü tek bir gerçeklik ve herkesin kendine ait bir bakış açısı vardır.

Bulunduğumuz dünyayı, her şeyin bir gölgesi/yansıması olan “görüntüsel dünya” olarak adlandıran Plato, “düşünsel dünya” diye adlandırdığı gerçeklik kavramını Tanrı ile bir tutar. Üretilen her nesnenin bir menfaat içerdiğini bilen Plato, herkesin kafasında bulunan ideal soyut kavramların; esas olan ‘erdem’ ile hiçbir bağı olmadığını söyler. (<http://classics.mit.edu/Plato/ion.html> - Socrates tirad)

Mimemisin her türlüünü zararlı gören Plato, yalnızca sadece faydalı ve dikte edilebilecek olana inanır. Plato’nun bir diğer görüşü ise, gerçeğe yalnızca felsefe, mantık ve matematik ile ulaşılabileceğidir.

Bir klasik haline gelmiş mağara alegorisinde, bir mağaraya kelepçelenmiş insanların yalnızca doğanın, yani dış dünyanın gölgesini görebildikleri bir yer olduğunu belirtir. Ateş ve hayvan gölegeleri gibi... Kelepçelenmiş insanlar, bu gölgelerin gerçekliğine inanırlar. Aralarından kurtulmayı başaran bir kişi, bir gün mağara dışına çıkıp ‘gerçek’i gördükten sonra diğerlerine de gördüğü ‘gerçek’ dünyadan söz eder. Dünya ardından iki farklı olgu olarak karşılanmaya başlar. Plato bu alegorisi ve diğer eserleri ile birlikte, yaratıcılıkta dekonstruksiyonun altını çizer. Sanata, üçüncül bir simgesellik olarak bakar. Birincil olan asıl olandır. İkincil olan birincil olanın simgesel halde şekil bulmasıdır. Üçüncül olan ise simgesel olanın simseselliği olan sanattır. Simgeselliğin simgeselliğinin ne tür bir ahlaki faydası olabilir? Nasıl bir bebek dünyaya geldiği anda nereden geldiğini bilmiyorsa, insanlığın da aynı doğrultuda ‘eğitim’e ihtiyacı vardır. (Rowe, 2012: xxi-xxiii)

Euripides – Medea

Euripides (M.Ö. 485 - 406), “Medea” isimli oyununu Atena’daki Diyonysos Festivali’nde seyircilerle buluşturmuştur. Oyunun ana karakteri olan Medea, alışılmadık güçlere sahip bir yabancıdır. M.Ö. 5. yüzyıla dair, Atena’nın düzgün bir portresini çizen oyun; kadının tanımını oyun içindeki konuşmalar dahilinde net bir şekilde yansıtır. Kadının vasfı nedir? (Erhat, 2016: 200 – 201)

“Medea”:

“Benim için hayatta her şey olan bunu şimdi gayet iyi anladım; kocam insanların en kötüsü oldu. Yaşıyan ve düşünenlerin en biçaresi biz, kadınlarıdır. Evvela kendimize bir koca satın almak ve vücudumuza bir efendi vermek için para sarfına mecburuz. Bu felaketten daha can yakıcı bir felaket var. Asıl mesele budur: İyi koca mı olacak, yoksa fena koca mı? Çünkü kocasını terk etmek kadınlar için ayıp bir şeydir. Ve onları reddetmek bizim için memnundur. Sonra bu yeni itiyatlar ve kanunların hükmüne giren kadının, evinde kendisini tanımadan yatağını paylaştığı adama karşı nasıl muamele edeceğini bilmesi için kâhin olması lazımdır. Vazifemizde muvaffak olursak, kocamız müşterek hayatın boyunduruğunu, ağırlığını kabul ederse, yaşamak iyi bir şeydir. Yoksa ölmelidir. Bir erkek aile hayatından bıktı mı, kalbinin bıkınlıklarını unutmak için dışarıya. Bir dosta veyahut kendi yaşında bir arkadaşına müracat eder. Fakat bizim gözlerimiz bir tek insana bağlı kalır. Bizim için evde tehlikesi olmıyan bir hayat geçiriyoruz derler. Budalaca düşünce! Üç defa kalkan elde muharebe safında bulunmayı bir tek çocuk doğurmaya yeğlerdim.”
(Çev: Ahmet Hamdi Tanpınar -15)

1.4. Hristiyanlık

Gnosis (tasavvufta marifet) düşüncesi, kadın erkek eşitliği, farklı hizipler arasındaki aykırılık, İsa'nın Tanrı'nın oğlu olarak kabulü, Teslis (baba, oğul, kutsal ruh)a inanış, Plato'nun fikirlerine dayanan görüşler doğrultusunda; insanın yaratılışının 'düşün' gücü, kanaat ve şüphe olduğu ve insanın ilahi bir güce sahip ölümsüz ve bu evrenin dışında Tanrı tarafından yaratıldığıdır. (King James İncil – Gnosis – 42)

1.5. Eski Ahit'te İnsanın Düşüşü

Musevilere ait 'Eski Ahit' ismi altında yazılan kutsal eser, İncil içinde aynı isim ile verilir. 'Kadın' kavramına değil (Lilith ve Havva olmaksızın) 'insanlık' kavramına dikkat çekmek için, Tekvin'in üçüncü bölümünden yapılan alıntılar önem arz eder ve gözden geçirilip, 'Öylesine Bir Kadın' isimli " kısa film içinde nasıl gösterildiği aktarılır. "Öylesine Bir Kadın" kısa filminin altyapısının anlaşılabilmesi için 'Tekvin'in ele alınması gereken kısımları aşağıda sıralandığı gibidir.

3: 11 Tanrı, "Çıplak olduğunu sana kim söyledi?" diye sordu,
"Sana meyvesini yeme dediğim ağaçtan mı yedin?"

3: 12 Âdem, "Yanıma koyduğün kadın ağacın meyvesini bana verdi,
ben de yedim" diye yanıtladı.

3: 13 RAB Tanrı kadına, "Nedir bu yaptığın?" diye sordu. Kadın,
"Yılan beni aldattı, o yüzden yedim" diye karşılık verdi.

3: 14 Bunun üzerine RAB Tanrı yılanı, "Bu yaptığından ötürü
Bütün evcil ve yabanıl hayvanların en lanetlisi sen olacaksın" dedi,
"Karnının üzerinde sürünecek, Yaşamın boyunca toprak yiyeceksin.

Lilith'in öç almak için, Havva'ya yedirttiği meyve olarak "Eski Ahit'te geçen elma, sürünge olan yılan kavramı ile birdir. Film çerçevesi içinde kadın, Tay mitinde geçtiği gibi hem su ile ilişkilendirilir hem de yılan sürünge bir varlık olduğu için yılanın hareket ettiği tarzda yürürken görülür. Bu noktada yine 'kadın'ın kimliğinin değil; bir 'insan' olarak yaşama arzusunun altı çizilmek istenilmiştir.

3: 17 Tanrı Âdem'e, "Karının sözünü dinlediğin ve sana, Meyvesini yeme dediğim ağaçtan yediğin için Toprak senin yüzünden lanetlendi" dedi, "Yaşam boyu emek vermeden yiyecek bulamayacaksın.

Kısa film çalışması içerisindeki kadın figürünün, ‘Âdem’siz bir yaşam arzusu güdüp gütmeyeceği aslen belirli değildir. Belirli olsa dahi bir önem taşımamaktadır. ‘Âdemsiz de başırdıldık’ sözü ile bir köpekle elele veren figür; sadece ‘Âdem’in cezalandırılmasına karşıt, Lilith ya da Havva olduğu bilinmeksizin, bir kadının da bir ‘insan’ olarak emek sarf edebileceğini anlatmak ister. Bunun karşılığını da cennetvari bir mekân olarak edinerek alabileceği vurgulanmak istemiştir. (<https://www.bible.com/tr/bible/170/GEN.3.TCL02> 23.10.2020)

Filmin; neyin gerçek neyin kurgu olduğunu birbirinden ayırmanın imkânsız olduğu gizemli, adeta bilmece gibi bir anlatım tarzı vardır. Zaman ve mekân birliğinin olmadığı, bir anı diğerine uymayan, şimdiki zamanla farazi zaman arasında sürekli gidip gelebilen, sinematografik bir yapı çerçevesinde çalışılmaya özen gösterilmiştir. Değişken ve adeta bir rüyayı andıran çekimler, zaman zaman adeta rüya görürmüşçesine, baştan beri gizemli olan ve filmin sonunda da gizemi çözülemeyecek şekildedir.

Malikânenin saf, umut dolu bakış açısına; kadının, beraber ağaç dallarından yapacakları “**sihirli mağara**”ya (aslen bir ahır olan mekana giriş) eşliğinde, ekranda kadını elma suyunu kaldırarak görürüz. Bu kadeh kaldırışın; aslında içinde viski mi bulunduğu belli olmayan bir şekilde seçilmesinin sebebi, kuşkusuz **Platon’un mağara alegorisine**’ne göndermedir.

- **Hamlet / perde 3 sahne 1**

*“Var olmak yada olmamak, mesele bu
Gözü dönmüş talihin sapanına, oklarına,
İçin için katlanmak mı daha soylu
Yoksa, bir dertler denizine karşı silahlara sarılıp
Son vermek mi onlara! ölmek uyumak
Hepsi bu ...ve bir uykula*

*Yürek sızısına ve bedeni bekleyen
Binlerce doğal darbeye son verdim diyebilmek
Hangi insan gönülden istemezdi bu bitişi
Ölmek uyumak... uyumak belki rüya görmek
Ha! iş burda çünkü o ölüm uykusunda
Şu fani bedenden sıyrılıp çıktığımızda
Göreceğimiz rüyalar bizi duraksatır ister istemez
İşte felaketi onca uzun ömürlü kılanda bu
Kim katlanırdı yoksa zamanın küfürlerine, kırbaçlarına
Zorbanın haksızlığına kibirli adamın hakaretlerine
Hor görülen aşkın acılarına, geciken adalet
Sabırla bekleyen erdemli kişinin*

*Değersiz insanlardan gördüğü muameleye,
İnsan yalın bir hançer darbesiyle hesabı kesebilecekken?
Kim katlanırdı, bu yorgun yaşamın yükü altında
Homurdanıp terlemeye,
Ölümden sonraki bir şeyin korkusu olmasaydı?
Sınırlarını bir geçenin bir daha dönmediği
O bilinmeyen ülkenin korkusu kafamızı karıştırıp
Bizleri, tanımadığımız dertlere koşup gitmektense
Başımızdakilere katlanmak zorunda bırakmasaydı?
İşte bunları düşündükçe
Ödlek olup çıkıyoruz hepimiz,
Ve işte böyle kararlılığın doğal rengi,
Endişenin soluk gölgesiyle bozuluyor;
Bulutları hedef alan büyük ve iddialı atılımlar
Bu yüzden yörüngesinden sapıyor
Ve bir girişim olmaktan çıkıyor adları.*

Hey, o da kim? Güzel Ophelia!...
Peri kızı, dualarında benim günahlarımı da unutma.” (Shakespeare,
Hamlet,1600 – Folger Library – 127 – 129)

Shakespear’ın Hamlet isimli trajedi eserindeki, Hamlet’e ait bu uzun tiradda görülebileceği üzere, kadınlara ayrılan yer yalnızca son iki satırda yatmaktadır. Kadın ve erkek diye ayrışım sürdüğü müddetçe, kadınlar; erkekler için bir araç figürü

olarak kalacaklardır. Erkek egosu her zaman bir kadından daha çok anlam ifade etmenin ötesine geçemez. Aslında ‘Kadın’ı tamamlayacak bir Adam/Âdem hiç var oldu mu? Hamlet’in Ophelia’a özde aşık olup olmadığı sorusu, Shakespeare gibi bir ozan edasında sorgulanmak gerektirir.

Bu bir cenderedir. Daima ölümün, ıstırapın ve zahmetin dünyaya gelmesine vesile olan kadınlar, kendi cinsiyetlerinin hükmü altında olan yaratıklardır. Kadın bedenini tehlikeli gören karşı cinsin, cinselliklerini kontrol etmesi de kendilerine vazife olarak görülmüştür.

Kadın aslen; hayatı, aklı ve bu düzeni temsil etmektedir. ‘Öylesine bir kadının’; kadına özgü olduğunu özellikle vurgularken kullandığı “hayat” a sözü ile kastedilen aslında “hayat kadındır” olgusudur. Ancak bu ters bağlantı özellikle denemeci yaklaşımları olan film içinde, ortaya ‘insan’ olmanın önemini çıkartmak için kullanılmıştır.

1.6. Yasak Elma

Elma üç kutsal İbrahimi din kitabında da iyiyi kötüden ayırt edebilmeyi tasvir eder. Kuran da geçen Taha Suresi 20:120 – “nihayet şeytan ona vesvese verdi. şöyle dedi: “ey âdem! sana sonsuzluk ağacını ve çökmesi olmayan bir saltanatı göstereyim mi?” der. Elma günahı simgeler. İblis yılan ile anlaşır. Fakat buradaki yılan Âdem’in ilk eşi Lilith’in tam kendisidir. Havva’yı, meyveyi yemeğe ikna eder İblis ile aralarındaki ilişki nedeni ile. Sonuç olarak da Âdem ve Havva da cennetten kovulurlar aynen İblis’in kovulduğu gibi.

Bahsedilen Eski Yunan mitolojisinde yer aldığı şekil ile toprak tanrısı olan Gaia; Hera ve Zeus evlendikten sonra, altın bir saksı içinde bu çifte bir hediye verir. Gaia kısa sürede bu bitkinin büyüyerek meyve vermesini sağlar. Bu meyvelere hayran kalan Hera, bu ağacı Olimpos’tan uzaklaştırıp, dünyanın en uzak noktası olan batıdaki ıssız bir yere, Hyperborea’ya yerleştirir. Akşamın üç kızı olan Hesperidlere emanet eder. Hera ağacı korumak için üç başlı ejderi yanına koyar. (Hamilton : 169 - 172)

Hera, Zeus bir ölümlüyle ilişkiye girip dünyaya Herakles isimli bir oğlan çocuk getirdiği için, onaiki görev verdirttirdir. Bu görevlerden onbirincisi olan bir meyveyi, Hesperides üç başlı ejderinden almayı ve getirmeyi başarabilmesidir.

Adı geçen meyve elmadır. Eski Yunan mitolojisinde Hera ile Zeus'un evliliği sırasında hediye edilen 'altın meyve' olarak tabir edilir. Zeus'un bir ölümlü kadından doğan çocuğu Herakles'e; Hera vasıtası ile oniki ceza verilir. Oniki cezasından biri olan, Hesperides adlı üç başlı ejderinden altın elmayı almayı başarmasıdır.

Film çerçevesi içerisinde; elmalar sepetin içinde, kadının elinde elma suyu ile birlikte taşınmaktadır. Cenneti andıran bir bahçe içerisinde; Lilith mi yoksa Havva mı olduğuna karar asla verilemeyecek bir figür olarak kullanılmıştır. Naga mitinin, Euripides tarafından yazılan "Medea" oyununun, Shakespeare'in Hamlet tiradının birleşimi olarak; bir kadın olmanın ceza mı yoksa üreten olduğu için kutsanmış mı olduğu daima bir soru olarak kalacaktır.

Kısa filmde özellikle simgesel boyutlar altına saklanmış mitler ve İbrahimi din kitaplarından alıntılar yapılmıştır. Yapılan alıntılar; SES (sosyo ekonomik statü) göz önünde bulundurularak, her kesime hitap etmesi beklenilir. Birey, filmi hangi SES grubuna ait ise, izledikçe şekil değiştirmesi istemiyle ortaya çıkmıştır.

Elma elde edilmesi için emek verilmesi şart olan bir ödülü, bilgeliği temsil eder. Elma için 'kusursuzluk' imgelemi de ağır basar.

İkinci Bölüm

2. “ÖYLESİNE BİR KADIN” KISA FİLMİ

2.1. Sinopsis

Yer; cenneti andıran, yeşillikler ve ağaçlar arasında bir malikanenin çevresidir.

Otuzlu yaşlarında beyazlar giymiş bir kadın çıplak ayak bu cenneti andıran dış mekanda dolaşmaktadır. Bazen bir havuza ayağını batırır. Bazen bir köpekle elele verirler. Bazen elma yerken görürüz. Bazense onyedinci yüzyıldan kalma bir at ahırını içinde ‘hayata’ diye simgesel olarak kullanılan elma suyunu güneşe doru kaldırmaktadır. Tüm bu dış mekanlar farklı olsa da çerçeve içerisinde gördüğümüz malikaneye ait yerlerdir.

Her farklı görüntü esnasında farklı iç sesleri eşliğinde, kadının iç dünyasının doluluğu Einstein’ın “Basit bir dille anlatamadığın sürece, yeterince anlayamamışsınızdır.” sözü ile paraleldir.

Basit bir gezinti gibi algılanan görüntüler; izleyicinin yaş götmeksizin her izlediğinde daha derin bir şekilde algılayabileceği türdendir.

2.2. Tretman

Kısa film, Platon’un “İnsanın kendini fethetmesi, zaferlerin en büyüğüdür.” yazısı ile açılır.

Jenerik sırasında da kullanılan müzik, ses miksörü Çağlar Yeşilay tarafından Jimmy Sax’in Colombia’s Rain parçasına yapılmış bir remixtir. “Bir amacın var diyelim ve ulaşmak istiyorsun. Ulaşıırken, ne hale geldiğin daha mı önemli o amaca ulaşmaktan acaba” iç sesi; ileriye kamera eşliğinde, bel çekim yürüyüşle beraber beyazlar içinde bir kadını ekrana taşır.

Beyazlar içindeki kadın, havuzda çıplak ayağını bir ileri bir geri sürer. Bu eylemle; Thai mitindeki iki yılanın birbirine sürtünerek dünyayı su içinde kuruşlarının, kadının partnersiz devam ettiği hayatına tezatlığı ekrana yansıtılmak istenir. Arkada geniş plan olarak görülen cenneti andıran yeşiller içindeki malikane

ile uyum içindedir. Ve bu sırada beyazlar içindeki kadın ayağını sudan çıkarmış; düşünceli bir halde çerçeve dışına sağ yöne doğru yönelir.

Havuz ile evi karşıdan izlerken, birden kadının omuz çekimi ile havuzun görüntüsü ve peyzaj manzarası eşliğinde, “Nefes almaya başladığım gün bugün” iç sesini duyarız.

Çerçeveyi ikiye bölen heykel, sol kısımda kadını bir salıncakta sallanırken ekrana yansıtır. Huzur içinde kafasını arkaya atmış, doğa ile uyum içerisinde sallanma eylemini gerçekleştirir. Sinematografik bağlamda kamera kadına zoomlanarak ilerlemeye başlar. Bir başka açıdan, bu kez malikane çerçeveyi yarıya bölen kesim olarak, kadını alttan sallanırken ve dümdüz ruhsal bağlamda rahatlamış bir şekilde, elleri yanlara açık yine sallanırken görürüz. Her çerçeve içerisi cenneti andıran yeşiller içerisinde.

“Âdem’siz de her şey başarılabilir. Değil mi? Değil mi kızım?” şeklinde devam eden sahnede bu sefer, küçük bir su kurnası önünde, kadını yere çömelmiş bir köpeği severken görürüz. Yine aynı sahne dahilinde, montaj yöntemi ile köpeği ayağa kalkmış ve kadın ile elele tutuşurken izleriz. “Bak işte! Âdem’e ihtiyacımız olmadığının kanıtı. Ah! İkimiz eleleyiz çünkü” sözleri ile ne Havva ne de Lilith olarak değil, bir insan olarak sınıflandırılabilmek için onca yolu nasıl katettiğine dair izleyicide merak uyandırılır.

Bel kesim kamera yordamı ile, kadını gülerek elma yerken görürüz etrafını huzur içinde süzerken. Elinde elmanın simgeselliği abartılmış bir şekilde, bir sepet dolusu elma ve elma suyu şişesi taşıyarak ilerler. Kamera geriye giderken, kadın aynı senkronizasyonla kameraya doğru ilerlemektedir. Bir noktada durup “Evet, merhamet, şefkat, inanç ve huzur. Bu dördüne sahip olmak gerekiyor” sözlerini sarf eder. Bir elinde ısırılmış elma bir yanda ise meleklerin, tüm inançlara yönelik olarak en başta şeytan oldukları kavramı yansıtılmak istenilir.

Ağaçların yolun iki tarafa serpilmiş olduğu bölgede, kamera geriye ve kadın ileri yürümeye başladığı anda, Stanley Kubrick’in Barry Lyndon filminde de kullandığı Handel’in ‘Sarabande’ eseri ile giriş yapılır. Kadın çıplak ayak, taşların üzerinde nasıl yürüyebiliyor sorusu dahi akıllara ‘kimbilir neler yaşadı’ sorusunu

getirebilir tarzdadır. Kadın yine de huzur içinde gülümsemektedir. Bir sağa bir sola, kafasını yukarıya gözleri kapalı uzatmış şekilde ilerleyişi, bir yılanın hareketini andırır.

Çerçeve at ahırının üçe ayırdığı ve ortasından kadının geçtiği hali ile, kameranın kadınının yine bir yılan edasında ahırın içinde, elinde elmalar ve elma suyu ile dolanışını çeker.

Kadın, elindeki elma sepetini taştan yapılmış bir işçilik harikası tablanın üzerine bırakmış ve elma suyunu bardağa doldururken görüntülenir. Buradaki simgesel anlam; kadının, bilginin suyunu çıkardığıdır. Zaten onun için önemli olanın; aslında hayatın kendisi olduğu bilgisi, bardağı güneşe doğru havaya kaldırdığı dakika ilk kez ortaya çıkar.

Sonrasında gelecek sahnelerde, yalnızca iç ses yordamı ile bilgi edinebilip, görüntü yönetmenin kaydettiği o güzel çerçevelerin görüntüleri ile karşılaşırız. Çerçeve içi görüntülere, Handel'in "Sarabande" eseri eşlik eder. İlk görüntü, malikane havuzunun önünden, geniş plan alınmasıdır. Sallanan salıncak bu sefer boştur ve kadının iç sesi verilirken o huzurlu sallanışın altında yatan tezatlık ortaya çıkar: "Biliyorum başarı yalnızlık getiriyor. Daha doğrusu başarı arttıkça yalnızlık da artıyor. Hepsini düşünmedim mi ben? Bilincinde değil miydim?"

Bir sonraki sahneyi oluşturan görüntü, köpeğin kuyruk sallayışı ve ortalıkta dolaşmasıdır. Aynı esnada "Ağaçların, bu dünyanın, hayvanların, yerin göğün, tüm evrenin, hepsinin bilincinde değil miydim gerçekten?" iç sesi duyularak malikanenin yakın çekimi, kuş sesleri ve kedi miyavlamaları ile tüm film boyunca devam eder. "Her anın bir mucize olduğunun farkında bile değil miydim gerçekten? İspat benim için hiçbir zaman önemli olmadı ki!" son iç sesi verilir. Film bir ışık parlaması kümesi içinde son bulur.

Bu ışık, İncil'deki "Tanrı, "Işık olsun" diye buyurdu ve ışık oldu" ilk ahitine göndermedir.

2.3. Karakter

Otuzlu yaşlarında, hangi zaman diliminde yaşadığının bir önemi olmayan, huzurlu ve gülümseyen, beyazlar içinde çıplak ayak ve duru bir kadın mevcuttur. Cennetteki huzuru andıran bir yüz ifadesi ile iç sesleri eşliğinde, bahçede dolaşırken görüntülenir.

2.4. Mekan

Merhum Sezai Türkes'in, an itibari ile Sayın Sezai Taşkent'e ait malikanesi tercih edilmiştir. Merhum Sezai Türkes'in, eşi İnanç Hanım adına kurduğu vakfın, mali durumu yetersiz zeki öğrencileri kabul etmesi, filmin ruhani boyutu ile tam olarak örtüşür.

2.5. Çekim Ekibi

Yönetmen:

Duygu Özkan

Görüntü Yönetmeni:

Kubilay Ular

Duygu Özkan

Kameraman:

Kubilay Ular

Kamera Asistanı:

Kahraman Tayfun Şahin

Ses:

Burçin Aktan

Kurgu:

Ozan Aydeğer

Ulaşım:

Recep Anıl Aktunç

Orhan Özkan

Kostüm:

Duygu Özkan

Oyuncular:

Sniff The Dog

Duygu Özkan

2.6. Post – Prodüksiyon

Atlas Post-Prodüksiyon

Online:

Caner Çevikkaya

Ses Mix:

Çağlar Yeşilay

Colouring:

Levent Öztürk

2.7. Ekipman

- Canon 70-200mm USM II
- Sony A7S II 4K Kamera
- Samyang 14mm f/3.1 Lens
- Samyang 24mm f/1.5 Lens
- Samyang 35mm 2.Lens
- Samyang 50mm f/1.5 Lens
- Samyang 85mm f/1.5 Lens
- Samyang 135mm f/2.2 Lens
- Zoom H6 Handy Recorder
- Rode NTG4+ Boom
- Atomos Inferno 4K Kayıtcı
- Zhiyun Crane 2 Gimbal
- Zhiyun Crane 2 Follow Focus

2.8. Kamera Arkası Set Fotoğrafları

DEĞERLENDİRME

Sanatta Yeterlik tezi olarak yapılan filmin, denemeci yaklaşımlar üzerinden ele alınması görüldüğünden çok daha zor olmuştur. En büyük eksiklik, motaj elemanı arar iken yaşanmıştır. İlk kez sinema filmi çeken bir bireyin, bu camia içinde hiç tanımadığı isimlere başvurması son derece doğal olsa da aynı zamanda çok zor eylem bir eylem olmuştur.

Filmde özellikle çizilmek istenilen ‘insanlık’ kavramının hem Asya, hem Avrupa, hem İbrahimi dinler söz konusu olduğunda, bireyin insan olarak değil dişi veya erkek olarak ele alındığı gözlemlenilmiştir.

Kısa filmde, şans payı ile birlikte; öylesine dolaşırcasına görünen bir kadın vardır. Sadece film kareleri arasında simgesel olarak gizlenmiş görüntüler vasıtası ve iç sesler yordamı ile hayali bir görüntü verilmiştir. Ekran kenarlarında olan hafif buğuluk ve pastel tonlar; kısa filme, hayalimsi ve amaçlanan mitler türünde verilmeye çalışılmıştır.

Yaklaşık bin sayfaya yakın yazıların bir araya getirilmesi başarabilmiş olursa dahi, onları bir senaryo olarak okumak, plansız ve içgüdüsel bir çekim yapmak; eksantrik kısa film çekebilmenin önüne geçecektir. Plansızlık bir rüyadır. Rüyaalar imkansızdır ve imkansızlıklar insanı yeni yollar üretmeye iter.

‘Ben içgüdülerini’ ortaya çıkartmaları özellikle istenilen ekip; duruma alışıık olmasalar dahi son derece başarılı bir şekilde bu işin altından kalkmayı başarmışlardır. Öğrenilen yöntemler değil, hissedilen yöntemlerle çalışmak imkansız gibi görünse de doğru bir iletişim ve kendilerini huzur içinde hissettikleri bir mekan içinde olmaları buna olanak sağlamıştır. Kadın ya da erkek ayırımına gitmeden; her hangi bir cins olsa dahi, başarının yakalanıp yakalamayacağı söz konusudur. Başarı nedir sorusu akıllardan çıkarılmamalıdır. Kadın burada materyal zenginliği mi, içsel sorgulamaları mı yoksa Maslow’un merdiveninin en üst basamağı olan kendini kanıtlamayı mı gütmektedir? Bu temel üzerinde millattan önceye dayanan mit ve kutsal kitaplardaki karakterleri gösterme çabası ön safhadadır. Çünkü felsefe tarihi bunu gerektirir.

İlk film deneyimi olan ‘Öylesine Bir Kadın Film’inde, daha iyi bir ekip kurabilmenin ilk adımları atılmıştır. Sinematografi üzerine yoğun bilgi edinilip, nasıl daha farklı yöntemler geliştirebiliriz fikri tüm ekip tarafından göz önünde tutulmuştur.

Bu kısa film, Platon’un dile getirdiği sözü tam kanıtlar misaldir: “İnsanın kendini fethetmesi, zaferlerin en büyüğüdür”. Bu noktada; yaşayan efsane auteur Werner Herzog’un, “Şans sinemanın yaşam kaynağıdır,” alıntısı akıllardan çıkarılmamalıdır.

KAYNAKÇA

Bernstein, Jeremy. “*Einstein*”, Çev. Nazan Hekim – Reşat Canbeyli, 1. Baskı, YAZKO BİLİM DİZİSİ, İstanbul, 1982.

Cambridge Organisation. Dr. J. Kennedy. “*THE NAGAS AND SERPENT-WORSHIPPERS IN INDIA*”. 15.10.2020
(<https://www.cambridge.org/core/services/aop-cambridge-core/content/view/5219DC7D02B1725CF5AB112EF4DAFA9C/S0035869X00021183a.pdf/5-the-n-gas-and-serpent-worshippers-in-india.pdf>)

Dostoevsky, Fyodor Mikhaylovich. “*Notes From Underground*”, Translation. Richard Pevear & Larissa Volokhonsky, 10th Edition, Vintage Books, London, 2006.

Erhat, Azra. “*Mitoloji Sözlüğü*”, 14. Basım, Remzi Kitabevi, İstanbul, 2006.

Hamilton, Edith. “*Timeless Tales of Gods and Heroes*”, 25th Edition, Warner Books, New York, 1999.

Herzog, Werner. ‘*A Guide For The Perplexed: Coneversations with Paul Cronin*’. Faber & Faber, England, 2014

Hesse, Hermann. “*Bozkırkurdu*”, Çev. Kamuran Şipal, 26. Baskı, Yapı Kredi Yayınları, İstanbul, 2018

Hesse, Hermann. “*Siddharta*”, Translation. Susan Bernofsky, Modern Library, U.S.A, 2006

Huxley, Aldous. “*The Perennial Philosophy*”, 24th Edition, Modern Classics, New York, 2009.

İncil, “Yaratılış 3 – İnsanın Günahı”. 23.10.2020
(<https://www.bible.com/tr/bible/170/GEN.3.TCL02>)

Indian Culture Government. Vogel, J. Ph. “*Indian Serpent-lore or Nagas in Hindu Legend and Art*”. 15.10.2020

(<https://www.indianculture.gov.in/rarebooks/indian-serpent-lore-or-nagas-hindu-legend-and-art>)

King James Bible. ‘*Genesis: The Fall of Man*’

Kitab-ı Mukaddes. Revize Standart Basım. Londra: Thomas Nelson and Sons Ltd. 1952

Marceau, Jo (Project Editor). ‘*Art: A World History*’. Dorling Kindersley, İspanya, 2002

Mechon Mamre. *Isaiah, chapter 34. New American Bible* 2020.

MIT University. Classics. “*ION*”. Plato. 12.10.2020

<http://classics.mit.edu/Plato/ion.html>

Plato. “*Republic*”, Translation. Christopher Rowe, 1. Baskı, London, 2012.

Ryan, Michael & Lenos, Melissa. “*Film Çözümlemesine Giriş*”, Çev. Emrah Suat Onat, 1. Baskı, De Ki Basım Yayın, Ankara, 2012.

Schwartz, Howard. ‘*Lilith's Cave: Jewish tales of the supernatural*’. Harper & Row, California, 1988

Schwartz, Howard. ‘*Tree of Souls: The Mythology of Judaism*’. Oxford University Press, 2006

Shakespeare, William. “*Hamlet*”, The Folger Shakespeare Library, U.S.A., 1992.

Sproul, Barbara C., “*Yaratılış Mitleri – İnsanın ve Evrenin Ortaya Çıkışına Dair Tüm Dünyadan Mitler*”, Çev. Ali Bucak, 1. Baskı, Hil Yayın, 2018

Tarkovski, Andrey. “*Mühürlenmiş Zaman*” Çev. Füsun Ant, 3. Baskı, Agora Kitaplığı, İstanbul, 2008.

Thai Journals Online. Academic MCU Buriram Journal. “*Naga and Underworld: Belief Development in Buddhist Perspective*”. Miseangruthkul, Vordech .
15.10.2020 (<https://translate.google.com/>) (<https://so06.tci-thaijo.org/index.php/ambj/article/view/241473/164175>)

UC Santa Cruz Education. “*Notes On The Cinematographer*” Bresson, Robert.
(<http://artsites.ucsc.edu/faculty/gustafson/FILM170B.W12/bresson2.pdf>
12.10.2020)

Wajda, Andrej. “*Sinema ve Ben*” Çev. Füsün Ant, 1. Baskı, Afa Yayınları,
İstanbul, 1993.

EKLER

AUTEURLER

Alman Yeni Dalga Sineması: *Werner Herzog*: Şaşkınlar için Rehber

- Eğer ki dilediğiniz kareyi çekmek istiyorsanız, ortada sizi bir gece hapiste kalmaktan alıkoyacak hiçbir hata yoktur.
- Bütün köpeklerinizi salın, biri bir avla geri dönebilir.
- Sorunlarınız size acı çektirmesin; umutsuzluk kişisel, kısa ve öz olmalıdır.
- Hatalarınızla yaşamayı öğrenin.
- Müzik, edebiyat –eski veya yeni- bilginizi ve anlayışınızı genişletin.
- O ham selüloid film elinizde en son varolan olabilir; bu yüzden onunla etkileyici bir şey yapın.
- Bir filmi bitirmemek için hiçbir mazaret asla olamaz.
- Cıva keski her yerde taşıyın.
- Geleneksel korkaklığın önüne geçin.
- Af dileyin; izin istemeyin.
- Akıbetinizi kendi elleriniz arasına alın.
- Mekanın öz ruhunu okumayı öğrenin.
- İçinizdeki ateşi alevlendirin.
- Bilinmeyen sınırları keşfedin.
- Dosdoğru yürüyün; hiçbir zaman dolanmayın.
- Manevra yapın ve şaşırtın ama hep teslim edin.
- Reddedilmekten asla kaygı duymayın.
- Kendi sesinizi oluşturun.
- Birinci gün; geri dönüşün kalmadığı gündür.
- Onur nişanesi, film teori dersinden kalmaktır.
- Şans sinemanın yaşam kaynağıdır.
- Gerilla teknikleri en iyileridir.
- Eğer ihtiyaç duyulursa öç alın.
- Arkanızdaki ayıya dikkat edin. (Herzog, kitabın özeti) **(So What)**

“Film, direk bakılarak izlenmelidir. Film sanatçı ve (a)demisyenlerin değil, okumamış kesime aittir.” (Herzog’un, Leticia Kent ile röportaj, ‘Heart of Glass’ filmi için New York Times 11 Eylül 1997)

John Cassavates – Oyuncu ve Yönetmen

“Neysen onu söyle. Olmak istediğini değil. Olmak zorunda olduğunu değil. Sadece ne olduğunu söyle. Ne olduğun yeterince iyidir.” (<https://m.imdb.com/name/nm0001023/quotes> 20.10.2020)

“Dünyadaki en zor şey, kendini açığa vurmaktır. Bir sanatçı olarak, birçok şey denemek zorunda olduğumuzu hissediyorum ama her şeyin üzerinde başarısızlığa cüret etmek zorundayız.” (<https://m.imdb.com/name/nm0001023/quotes> 20.10.2020)

“Film yapmak bir esrardır. Eğer ki başlangıçta bir kadın ve erkek hakkında herhangi bir bilgi sahibi olsaydım; yapamazdım, beni sıkardı.”

(<https://m.imdb.com/name/nm0001023/quotes> 20.10.2020)

Robert Bresson – Fransız Auteur

Tanrı’nın her yerde olduğuna dair bir his var, ve ne kadar daha uzun yaşarsam o kadar daha doğada ve ülkede buna şahit oluyorum. Bir ağaç gördüğümde, Tanrı’nın varlığından emin oluyorum. Bizlerin birer ruha sahip olduğumuzu ve bu ruhun Tanrı ile iletişim içinde bulunduğunu yakalamayı ve bu fikri ifade etmeyi deniyorum. İşte filmlerimde ilk olarak bunu koymak istiyorum.”

“İnsanların bir filmi hissetmesini, en başta anlamalarına tercih ederim.”

“Kulağınıza fısıldayan önsezilerinizi, kafanızda onlarca kez yapıp, tekrar yaptıklarınıza tercih edin.”

Luis Bunuel – İspanyol Sürrealist Auteur

“Fikir? Fikrim yok ki. Her şey içgüdüsel.”

(https://www.newworldencyclopedia.org/entry/Luis_Bu%C3%B1uel
20.10.2020)

Ingmar Bergman – İsveçli Auteur

“Yalnızca iyi hazırlanmış bir kişi, improvize etme olasılığına sahiptir.” (<https://www.goodreads.com/quotes/1268775-only-someone-who-is-well-prepared-has-the-opportunity-to> 20.10.2020)

Andrei Tarkovsky – Rus Auteur

"Kendimi metaforik olarak anlatmayı tercih ediyorum. Bir sembol kendi içinde kesin bir anlam ifade eder, kesin bir entellektüel formül, ancak metaphor bir görüntüdür. Bir görüntü — sembole karşı— belirsiz bir anlam."
(https://www.goodreads.com/author/quotes/16014.Andrei_Tarkovsky 20.10.2020)

Burak Buyan - Danışman Profesör

“İyi diyalog, farkına varılmayan diyalogdur!” (Seminer Dersi)

ÖZGEÇMİŞ

24 Nisan 1982 tarihi, İstanbul doğumluyum. İlk Okulu İbn-i Sina ve Mevlana okullarında bitirdim. Özel İnanç Lisesi'ne kabul görüp, orta öğrenimimi tam burslu olarak tamamladıktan sonra, yine tam burslu olarak İngiltere Cambridge'de bulunan Turkish International Lyceé'de devam ettirip, Impington Village College'dan IB diplomamı alarak Türkiye'ye geri döndüm.

Yeditepe Üniversitesi, “İngiliz Dili ve Edebiyatı” Lisansım alıp, aynı üniversitede “Uluslararası Medya, Kültür ve Eğlence Yönetimi” yüksek lisansımı tamamladım. Beykent Üniversitesi, ***Yüksek Lisans Eğitim Enstitüsü***, Sinema ve Tv (***Anasanat Dalı'nda***), Sanatta Yeterlik öğrenimime başladım.

Duygu ÖZKAN